

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 8 (1627) ЛИСТОПАД 2012 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Кадр місяця

12 листопада 2012 року з нагоди 100-річчя від дня народження видатного українського поета Андрія Малишка Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова організував урочистий ювілейний вечір в стінах Колонної зали Національної філармонії України.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА, "Голос України"

Вітальне слово

Шановні ветерани війни, праці, військової служби, діти війни!

Від щирого серця вітаємо вас з 69-ю річницею визволення Києва та 68-ю річницею визволення України від фашистських загарбників!

На вашу долю випали важкі випробування, але ви встояли і врятували рідну землю, її славний народ і весь світ від коричневої чуми.

Ваш славний ратний і трудовий подвиг є зразком відданості і честі, мужності і героїзму, вірності ідеалам волі і свободи, негасимої любові до Батьківщини, чесного виконання священного обов'язку патріота, вірного служіння народові.

У серцях людства житиме у віках шана, вдячність вам – тим, хто ціною власного життя відстояв свободу і незалежність України.

Честь і слава вам, Герої Перемоги!

Зичимо доброго здоров'я, щедрого довголіття, родинного щастя! Низько вклоняємося Вам!

Ректорат, Рада ветеранів війни,
профкоми викладачів і
співробітників та студентів
НПУ імені М. П. Драгоманова

У ПРАЗІ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ПРАВЛІННЯ АСОЦІАЦІЇ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ

24–27 жовтня 2012 р. відбулося виїзне засідання Правління Асоціації ректорів педагогічних університетів Європи в Празі (Чехія), в якому взяли участь ректори 16 університетів з 10 країн Європи.

Під час засідання відбулося обговорення проекту Педагогічної Конституції Європи та подальших перспектив співпраці педагогічних університетів країн європейського освітнього простору. Учасникам також був презентований новий часопис, заснований Асоціацією, – "Європейські педагогічні студії".

"Педагогічна Конституція Європи" – це документ, який легітимізує ціннісну основу учительської справи, розроблений професорами **Віктором Андрущенком** (Україна), **Морітцом Гунцінгером** (Німеччина) та **Альгірдасом Гайжутісом** (Литва). Педагогічна Конституція Європи визначає принципи та методологію філософії і політики процесу підготовки сучасного педагога для об'єднаної Європи XXI століття.

Проект "Педагогічної Конституції Європи" був підтриманий учасниками засідання, зокрема президентом Російського державного педагогічного університету імені А. І. Герцена **Геннадієм Бордовським**, президентом Московського міського педагогічного університету, віце-президентом Асоціації **Віктором Рябовим** (Росія), ректором Литовського університету освітніх наук **Гайжутісом Альгірдасом** (Литва), ректо-

ром Білоруського державного педагогічного університету імені Максима Танка **Петром Кухарчиком** (Білорусь), ректором Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві **Лашчиком Яном** (Польща) та іншими ректорами університетів.

У презентованому під час засідання першому номері науково-педагогічного часопису "Європейські педагогічні студії" опубліковано наукові розвідки вчених і педагогів європейського простору освіти, а також науковців, що представляють інші континенти світу. Тут розміщено інформацію про міжнародні науково-педагогічні форуми, узагальнено науково-педагогічний досвід, резонансні події, що відбуваються у педагогічному просторі різних країн світу.

Делегація університету побувала в Посольстві України в Чеській Республіці, де Надзвичайний і Повноважний Посол України в Чеській Республіці **Іван Грицак** подякував ректору, академіку Віктору Андрущенку за ініціативу проведення цього важливого міжнародного заходу, який, за його словами, сприяє піднесенню іміджу України в Європі.

З невеликою концертною програмою перед учасниками прийому в Посольстві виступили представники Національного хору імені Г. Верьовки під керівництвом народного артиста України **Зіновія Корінця**.

Прес-служба університету

Урочистості

Інтерв'ю

Міжнародна співпраця

Його справні друзі тут...

стор. 2-3

Володимир
БОРИСЕНКО:
"Історія –
благодатний вчитель"

стор. 5

Білоруський
досвід

стор. 7

До святкування 100-річчя з дня

Його справжні друзі тут...

Вельмишановні друзі!
Кожен університет пишається своїми випускниками, особливо високими й талановитими, тими, які зробили вагомий і видатний внесок у розвиток науки і виробництва, культури і освіти, моралі і духовності народу, суспільства і держави.

Таких випускників має й наш університет. Науковці і педагоги, політики, письменники і поети, прості сільські вчителі і видатні діячі науки і культури. Хтось у нас навчався, інший – працював, третій ввійшов в університет як організатор його діяльності чи духовний наставник молоді. Але всі вони складають велику Драгомановську родину, зцементовану любов'ю до України, її чарівної мови і культури, працьовитого люду і його величності Вчителя.

Справедливим є й те, що одним з найперших серед них є випускник факультету соціального виховання (літературного підвідділу), видатний поет, істинний жайворонок української поезії Андрій Самійлович Малишко.

Переді мною залікова книжка ювіляра... Заліки, екзамени, педагоги, оцінки. Все, як у всіх. Однак... Кожен, хто спілкувався з ним, відчував глибоку одухотвореність хлопця, його спрямованість у майбутнє, любов до людини, народу і Батьківщини.

Інститут української філології (в минулому – факультет соціального виховання, відділ шкільний, підвідділ літературний, де навчався Андрій Малишко) виховав видатних представників літературної плеяди України. У різні часи тут навчалися: знаменита поетеса Ліна Костенко, поет-байкар Павло Глазовий, письменник Юрій Збанацький, поет Андрій Демиденко.

Юнак прагнув стати вчителем. І хоча на початку життя доля кинула його в царину медичної справи, майбутній поет обрав справу лікування душі – зрощення вічного, доброго, справедливого. Того найвагомішого, що робить людину Людиною.

Він любив дітей і... поезію. Й саме через поезію просвітлював, навчав і виховував – любити Батьківщину, її квітучу природу, родючі землі, звитяжний трудовий народ.

*Я з тих країв, де в полум'ї зорі
Високе небо не вбирає цвіту,
І люди там, немов богатирі,
Руками воду тиснуть із граніту.
Ах, друже мій хороший, там мета,
Немов струна, що завжди із тобою.
І гомонять в братерському двобою
Блакитне небо і такі ж жита.*

Він виховував віру у справедливість, основою якої є наполеглива праця і взаємна підтримка, дружба народів-братів.

Він ніколи не втрачав надії на краще майбутнє свого народу, мирного і світлого завтра народів європейського простору і світу.

Він звеличував цінності – близькі і рідні кожній людині; цінності, які змалечку пестувала у нас Мама, на яких наголошував суворий, але справедливий Батько.

У ті далекі, тепер уже – історичні часи в університеті працювали видатні педагоги і науковці: Агатангел Кримський, Микола Зеров, Павло Філіпович, Сава Христофорович Чавдаров... А керівником літературного гуртка був знаменитий Максим Тадейович Рильський.

Студент Малишко переймав їх дух і творчість, захоплювався їх здобутками й сам намагався бути кращим. Він не прагнув увійти в історію. Історія втягувала його в себе, робила речником епохи, володарем її непокійного духу, душевної величі, великого людського страждання.

Це були важкі часи. 33-й – рік несамовитого голодомору; 37-й – рік гоніння і репресій, нищення людей і культурних цінностей. А далі були війна і важка праця з відбудови народного господарства. Поет пройшов стежками історії з високо піднятою головою, гордістю за велич свого народу, його звитягу, з вірністю національним традиціям і спрямованістю у майбутнє.

Аж ніяк не випадково однією з головних ліній його знаменитої поезії стала тема Великої України – Батьківщини для кожного українця. Як найвища цінність. Батьківщина у Малишка тісно пов'язується з такою символічною категорією, як мати. Батьківщина – це мати! Ніжна, незабутня, єдина.

*Мамо, я хочу поговорити з Вами
У Вашім житті, у Вашій смерті,
Як Ви колись перейшли полями,
Нас беручи на долонечки вперті.
Ось я бачу ті очі синії,*

*Пальці відчую завжди вузлувати.
Б'ється мороз в посивілому інеї,
Мерзнуть шибки у Малишкової хаті.*

Альтернативи цій зв'язці не має і бути не може! "Любіть Україну" як матір, як сонце, як Долю – це, мабуть, від Сосюри. "Рідна мати моя, ти ночей не доспала..." – це сам Малишко у своїй безмежній любові і відданості матері, народові, Батьківщині.

"Прочитайте вірші Андрія Малишка, або заспівайте його пісні, і тоді душа сповниться теплом рідного дому, осяється материнською любов'ю", пише Іван Драч у недавно опублікованій статті "Жайворонок над Україною".

Символічно, що саме тут поет звертається ще до однієї цінності – святої, вічної й незаперечної, як Божий світ. Це вчителька, яка для поета постає не інакше, як "світловою зорею". Розуміння вчительської професії, схилення перед благородством душі вчителя, який своє життя присвятив школі й учням, утілює у багатьох творах, присвячених цій нелегкій, але й натхненній праці. Звертаючись до образу вчителя, Андрій Малишко підкреслить в ньому найістотніше – вроджену інтелігентність, душевну щедрість і сердечну щирість, яких і сам мав доволі.

*Школярських днів нам не забудь ніколи,
Не проказати їх, не проспівати,
Як бігали з торбинками до школи
У грізний рік, у славний рік двадцятий.
Забувши сміх, і примовки, і жарти,
Ми слухали, схилившись на парти.
Учитель піде тихо по діброві,
На кожному слові перетомить очі:
"Трохим Іванович, ми живі і здорові..."
І вже він не засне до полуночі,
Ті голоси згадає повнозвучні,
Сусідам гордо скаже: – Пишуть учні.*

Саме такого вчителя готує наш університет, який справедливо очолює педагогічну справу держави, а нині – вийшов на терени Європи.

Інститут української філології (в минулому – факультет соціального виховання, відділ шкільний, підвідділ літературний, де навчався Андрій Малишко) виховав видатних представників літературної плеяди України. У різні часи тут навчалися: знаменита поетеса Ліна Костенко, поет-байкар Павло Глазовий, письменник Юрій Збанацький, поет Андрій Демиденко.

Нинішні студенти – це високоталановиті люди. Вірші чи прозові твори, написані ними на студентській лаві, засвідчують неймовірний злет духу незалежності і свободи, любові до людини і Батьківщини, які утверджував Андрій Малишко, і які плекає наш університет.

В університеті діє літературна студія, яку очолює наш випускник, поет Андрій Демиденко. Почесними професорами університету й одночасно учасниками його Літературної студії є видатні поети Борис Олійник та Іван Драч, Олекса Довгий та Павло Мовчан.

Нині в Інституті підрастає талановита молодь, яка пише вірші, повсті й оповідання, шанує своїх попередників, любить Україну, відстоює нашу мову і культуру, робить усе необхідне для їх утвердження в гуманітарному просторі Європи і світу.

В університеті працюють видатні науковці – академіки Микола Шкіль, Любов Мацько, Володимир Бондар; ми пишаємося, що тут є такі знаменитості, як Анатолій Авдієвський, Мирослав Вантух, Анатолій Паламаренко.

Враховуючи високі літературні традиції, заслуги Інституту у царині підготовки національних педагогічних кадрів, формування літературно-поетичного бомонду держави, пропонуємо назвати його "Інститутом української філології та літературної творчості" і присвоїти Інституту ім'я нашого ювіляра – Андрія Самійловича Малишка!

Як згадує у своїй прекрасній статті "Жайворонок над Україною" знаменитий поет і державний діяч Іван Драч, під час святкування п'ятдесятирічного ювілею Андрія Малишка видатна поетеса Ліна Костенко сказала такі слова "Ваші справжні друзі тут".

Сьогодні – столітній ювілей поета. І поет знову з нами. Вірніше, ми разом з ним. І саме тому, у його високу честь і одвічну пам'ять, з повною відповідальністю за майбутнє, за вчительську і літературну справу України, вслід за Ліною Костенко можемо сказати: "Андрію Самійловичу! Ми підтримаємо і понесемо у вічність підняті Вами знамена. Ваші справжні друзі тут!"

Слава ювіляру!
Слава нашому університетові!
Слава Україні!

**Віктор АНДРУЩЕНКО,
ректор університету**

ДО 100-РІЧЧЯ АНДРІЯ МАЛИШКА У КИЄВІ ВІДБУВСЯ ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР

Великого й талановитого, відомого у цілому світі, шанованого в Україні Андрія Самійловича Малишка цього року згадують особливо часто. Рівно сто років тому під Обухівськими зорями у маленькій хатині сільського шевця-чоботаря народився ще один геній української культури, а національне письменство отримало в його особі ніжного і мелодійного співця.

Громадськість України дружно й активно заходила різноманітними подіями відзначати цю дату, навпередбій доводячи свою близькість Малишку. А от Національному педагогічному університету імені Михайла Драгоманова й доводити нічого не потрібно. У родині НПУ вже давно називають Андрія Самійловича просто й звично – драгомановцем. Це ж треба, полишивши медичний технікум, письменник обрав стежину педагога і закінчив один із підрозділів колишнього Київського інституту народної освіти – теперішнього Драгомановського університету.

Усе дійство відбувалося у Колонному залі імені М. Лисенка Національної філармонії України. Доторкнутися до творчості митця зібралася уся інтелігенція столиці і Київщини, його сучасники-колеги, вихованці-поети, послідовники-митці, шанувальники й поціновувачі його таланту. Один з таких, що, до речі, виступив й ініціатором заходу та натхненником святкування 100-річчя Малишка на державному рівні – заступник Голови Верховної Ради України, доктор політичних наук **Микола Томенко**. Як зауважив у вітальних словах чиновник: "Я безмежно радий, що пропозиція відзначення 100-річчя з дня народження Андрія Малишка схвально була прийнята усім українським суспільством і найбільше – це університетами".

Микола Володимирович переконаний, що такі події для держави знакові у сенсі збереження її не лише культурної і духовної спадщини, але збереження та зрощення її як держави загалом. Поет-пісняр, чий хоч один витвір співає уся країна, вже вважається народним, а якщо таких творінь десятки, то й поготів, запевнив присутніх пан Томенко. Малишко – поет з українською душею, але вже не українського – світового масштабу, і наша нація повинна цим гордитися.

Шалені оплески глядачів викликав ще один неймовірний виступ. Наче подорож у далеке буремне минуле, що повільно перетікало в хвилюючу сучасність – за трибуною, як і п'ятдесят років тому (на п'ятдесятиріччя Андрія Самійловича) Герой України, поет, перекладач, громадсько-політичний діяч, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка **Дмитро Павличко**.

"У ньому жив український дух, де б він не був, куди б не з'являвся. Усі чекали від нього слова. До нього усі горнулися. Зверху слухали старші: Олександр Довженко, Максим Рильський, Остап Вишня, знизу підходили молодші: Іван Драч, Ліна Костенко, Микола Вінграновський – мої друзі..." – зі слів у вухах та гордістю в серці говорив Дмитро Васильович. Письменник пригадував щемливі факти з біографії Малишка, досі невідомі широкому загалу, особливо його виступи перед українською громадою, сповнені високого бурхливого патріотизму, під час яких не раз тремтів у залі й сам Павличко.

Не сколихнути сердець присутніх, не зворушити синівської й доччиної любові до України такий виступ просто не міг, як і загальна атмосфера свята. В залі раз-у-раз зривалися гучні аплодисменти, що ставали символічною дякою за кожну Малишкову пісню, подаровану Національним заслуженим академічним українським народним хором імені Г. Верьовки під керівництвом Героя України **Анатолія Авдієвського** та солістів-викладачів Інституту мистецтв НПУ. Присутні мали змогу почути такі шедеври українських мелодій, як "Пісня про рідну землю", "Ми підем, де трави похили", "Запливай же, роженько!", "Пісня про вчительку", "Моя стежина", "Київський вальс" та інші.

Дивовижним чином, але драгомановцям вдалося оживити Андрія Самійловича, він і сам завітав на хвилю в Колонну залу філармонії, спочатку з чорно-білих кінокадрів фільму про письменника, відзнятого на замовлення Драгомановського університету телевізійним об'єднанням "Сперанца". А згодом поет ожив у серці кожного присутнього, щоб залишитися там назавжди, бо ж правду сказав ректор університету академік **Віктор Андрущенко** – "Справжні друзі Малишка тут..."

ня народження Андрія Малишка

ВІН ТЕПЕР НАЗАВЖДИ В ІСТОРІЇ НПУ...

12 листопада 2012 року в Інституті української філології Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова ректор університету, академік Віктор Андрущенко та видатний український поет Іван Драч перерізали урочисту блакитну стрічку – в Інституті української філології з'явилася ще одна навчальна аудиторія, що відтепер гордо буде йменуватися іменем великого Андрія Малишка.

Меморіальна дошка з портретом поета-пісняра, стенди зі світлинами з його архіву, теплі пісні, що вже давно стали народними, і стародавній обухівський рушник-оберіг, який оспівав Малишко у своїй славетній "Пісні про рушник", – усе це тепер грітиме душі юних літераторів, літературознавців, філологів.

"Ідея появи такої аудиторії в нашому університеті навіть довго не обговорювалася. Це було очевидною справою і лише чекало свого часу, – коментує подію **Віктор Андрущенко**. Приємно, що все задумане все-таки здійснилося. А тепер дуже хотілося б, щоб тут якомога частіше збиралися студенти, відбувалися зустрічі з письменниками, митцями України, й не лише нашої держави, щоб тут народжувалася нова література, нове мистецтво. Впевнений, Малишко був би з цього щасливий".

Самійлович Малишко "прописався" в Драгомановському університеті назавжди", – зауважив на відкритті Почесний професор НПУ **Іван Драч**. Він подякував колективу університету за ідеї й проведену роботу, чималу шану в якій варто віддати дирекції Інституту української філології і зокрема **Анатолію Висоцькому** та **Інні Ліпницькій**.

Вперше переступити поріг аудиторії, що носить ім'я Малишка, зібралася когорта директорів інститутів НПУ. Серед поважних гостей прибув співголова Наглядової ради університету, поет-пісняр **Анатолій Толстоухов**, поет-пісняр **Андрій Демиденко**, талановиті дослідники-літературознавці вишу. Було сказано чимало слів, ще більше залишилося у кожного у серці, бо ж не все можна виказати, хіба тільки проспівати...

"І стеляться обрії милі..." – виспівує студентський ансамбль "Кулава", задаючи тон і атмосферу події, яка назавжди увійде в українську історію.

ДРАГОМАНОВЦІ В САДИБИ МАЛИШКІВ

Делегація студентів і викладачів Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова на чолі з директором Інституту української філології, професором **Анатолієм Висоцьким** побувала на малій батьківщині видатного драгомановця – **Андрія Малишка**. На запрошення міської ради **Обухова** студенти і викладачі НПУ взяли участь в урочистому мітингу біля пам'ятника Малишку на головній площі містечка з нагоди 100-річчя з його дня народження.

Долучилися до заходу метри української класичної і сучасної літератури **Дмитро Павличко**, **Юрій Мушкетик**, **Олесь Довгий** та чимало інших митців, у промовах яких відкривався новий Андрій Самійлович – живий, бурхливий емоційний патріот, співець своєї землі і разом з тим ніжний, люблячий син, чоловік, батько.

Голова Драгомановської делегації **Анатолій Висоцький** передав вітання з нагоди свята від ректора вишу **Віктора Андрущенка** та глибоку вдячність від колективу НПУ за участь у святкуванні, організованих педагогічним університетом, у Національній філармонії України.

"Зроблено чимало, але варто думати про те, що ще треба зробити, чого потребує возвеличення постаті Малишка і для **Обухова**, і для **Києва**, і для **України загалом**", – ці слова ректора НПУ **Віктора Андрущенка** прозвучали ще на вечорі пам'яті Малишка і запали в душу усім присутнім. Доречними вони стали й під час мітингу в **Обухові**. Як зазначив у своєму виступі **Анатолій Висоцький**, **Андрій Самійлович** став для драгомановців більше ніж просто поетом, про це свідчить й майбутнє перейменування Інституту на честь поета, і відкриття аудиторії Малишка, й особливе піднесене поетичне чуття у студентів-драгомановців. У подарунок для **Обухова** кияни привезли величезний портрет митця та поклали квіти до пам'ятника **Андрія Самійловича**.

У програмі поїздки передбачалася також екскурсія музеєм-садибою письменника та святковий концерт від обухівчан у Будинку культури міста.

На згадку про свій приїзд студенти залишили пам'ятний запис у книзі відгуків музею та подарували в Малишкову хатину репродукції унікальних фото з архіву далекої родички родини Малишків **Оксани Кобелецької** – доцента Драгомановського університету. Залишився у музеї й ще один подарунок з НПУ – фільм про **Андрія Самійловича**, відзнятий на замовлення вишу телевізійним об'єднанням "Сперанца". І, до речі, відзнятий у тій же Малишковій хаті за участі працівників музею. З приємними й корисними спогадами та великою кількістю світлин поверталися драгомановці до столиці, наспівуючи пісні великого Малишка.

ДРАГОМАНОВЦІ ВИСАДИЛИ ДЕРЕВА В ПАРКУ ІМЕНІ АНДРІЯ МАЛИШКА

До святкування 100-річчя з дня народження **Андрія Малишка** Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова підготував низку заходів, розпланованих не лише на один рік, оскільки великого поета тут вважають драгомановцем. Одним з таких заходів стало озеленення парку імені **Андрія Малишка** в **Києві**.

Спільно з "Київзеленбудом" студенти НПУ висадили в парку Малишка 150 дерев, які за кілька десятків років служитимуть символами натхнення новій когорті поетів української культури. Щасливі і усміхнені драгомановці запевнили, що таким чином не лише віддали данину письменникові, але й послужили доброю справою рідному місту.

Коментуючи такий крок студентів, ректор НПУ **Віктор Андрущенко** зауважив, що це, власне, була ініціатива студентського колективу, із задоволенням підтримана керівництвом. У планах Драгомановського університету ще чимало подібних хороших справ, і з часом усі вони будуть втілені в життя.

ДОВІДКА

Малишко Андрій Самійлович (14 листопада 1912, **Обухів** – 17 лютого 1970, **Київ**) – український поет, перекладач, літературний критик.

Біографічні дані

Андрій Малишко закінчив семирічку в рідному селі, вчився в медичному технікумі, потім – на літературному факультеті Київського інституту народної освіти (нині – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова). В 1932 році закінчив інститут, учителював в Овручі. В 1934–1935 роках служив у Червоній армії.

Після демобілізації переїхав до Харкова і працював журналістом у газеті "Комсомолец України", в "Літературній газеті" та в журналі "Молодий більшовик".

Під час Другої світової війни був військовим кореспондентом у фронтових газетах "Красная Армия", "За честь Батьківщини", в партизанській газеті "За Радянську Україну".

Після війни працював відповідальним редактором журналу "Дніпро" (1944–1947). Депутат Верховної Ради УРСР 3-го та 4-го скликань. Був членом ВКП(б) (від 1943 року).

В 1960-х роках – голова правління Українського громадського відділення Агентства преси "Новини".

Мешкав у Києві в будинку письменників **Роліті** по вулиці **Б. Хмельницького**, 68. Помер 17 лютого 1970 року. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

Творчість

У 1930 р. **Андрій Малишко** надрукував перші вірші в журналах "Молодий більшовик" та "Глобус".

Упродовж 1935–1940 років видав збірки: "Батьківщина" (1936), "Лірика", "З книги життя" (1938), "Народження синів" (1939), "Листи червоноармійця **Опанаса Байди**", "Березень", "Зоревідні", "Жайворонки" (усі – 1940). У цей же період написав поеми "Трипілля" (надруковано лише уривки), "Ярина", "Кармалюк", "Дума про козака **Данила**".

У 1941–1944 рр. поет служив військовим кореспондентом, виступав і як поет, і як публіцист; видав сім збірок поезій: "До бою вставайте!" (1941), "Україно моя!" (1942, виходила двічі), "Понад пожари" (1942), "Слово о полку" (1943), "Битва" (1943), "Полонянка" (1944), "Ярославна" (1946). Героїко-трагічний пафос циклу з п'яти віршів "Україно моя!", написаного 1941 р., передавав щирий особистий біль за рідну землю, віру в її визволення. "Україно моя!" – одне з найяскравіших поетичних явищ років війни.

За поему "Прометей" **Малишко** отримав у 1947 р. Сталінську премію. У 1950 р. з'явилась збірка "За синім морем", написана після відвідин поетом Канади та США разом з групою діячів культури. Наступного року він отримав за неї Сталінську премію.

Новий і чи не найпродуктивніший етап у творчості поета починається із середини 50-х рр. У збірці "Що записано мною" (1956) містяться тексти відомих пісень: "Знову цвітуть каштани", "Пісня про Київ", "Як на дальнім небосхилі"; у збірці "Серце моєї матері" (1959) – "Пісня про рушник", "Ми підем, де трави похили"; у збірці "Полудень віку" (1960) – "Вчителька" тощо. У їх озвученні поету допомагали такі музичні корифеї, як брати **Георгій** і **Платон Майбороди**, **Лев Ревуцький**, **Пилип Козицький**, **Михайло Вериківський**, **Андрій Штогаренко**, **Сергій Козак**, **Олександр Білаш**.

Протягом 1961–1970 років вийшли збірки "Листи на світлані" (1961), "Прозорість" (1962), "Дорога під яворами" (1964), "Рута" (1966), "Синій літопис" (1968), "Серпень душі моєї" (1970).

Шпальту підготовлено за матеріалами прес-служби університету. Текст **Людмили Кух**.

Використано світлини **Юлії Ковальчук**, **Юрія Маленовського**, **Наталії Гресько**.

МИРОСЛАВ ЖАЛДАК. УЧИТЕЛЬ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

15 серпня 2012 р. академіку Мирославу Жалдаку виповнилося 75 років. Розмова з "учителем учителів інформатики", як називають Мирослава Івановича в Україні та за її межами, вийшла широкою і прямою. У годинній розмові відомий науковець відкрився перед нами не лише як вчений, але й як активна людина та дбайливий сім'янин.

– Мирославе Івановичу, розкажіть, будь ласка, коли і як Ви пов'язали своє життя з Драгомановським університетом?

– Після закінчення у 1959 р. механіко-математичного факультету Київського державного університету імені Т. Шевченка я був направлений на роботу до м. Тула (Росія). Але в с. Баришівка Київської області залишились дружина і дитинка. В Тулі не змогли забезпечити житлом і роботою нашу молоду сім'ю, тому на початку 1960 р. мені дозволили повернутись в Україну. Після повернення я звернувся до керівниці відділу в Інституті кібернетики АН СРСР Катерини Ющенко, яка обіцяла взяти мене на роботу у свій відділ. У той же час до неї звернулися представники Київського вищого інженерного радіотехнічного училища (КВІРТУ) з проханням допомоги з укомплектуванням кадрами електронно-обчислювальної лабораторії, яку щойно було започатковано в училищі, і Катерина Логвинівна серед інших порекомендувала їм і мою кандидатуру. Так я попав до КВІРТУ з намірами працювати на посаді інженера-програміста в електронно-обчислювальній лабораторії. Однак невдовзі мене викликав начальник відділу кадрів майор Г. С. Радаєв і запитав: "Як ти дивишся на те, щоб піти на викладацьку діяльність на кафедрі математики?". Я, звичайно, засумнівався – надто вже відповідальною здавалася мені викладацька робота у вищому військовому навчальному закладі, тим більше одразу після студентської лави, без будь-якого досвіду і впевненості в своїх силах і можливостях. Побачивши мою нерішучість і вагання, майор Радаєв сказав: "Словом, так. Командування вважає за потрібне задіяти тебе на цій роботі. Іди і доповідай завідувачу кафедрою математики, що тебе прислав Радаєв". "Єсть, товариш майор", – відповів я і пішов доповідати завідувачу кафедрою математики. Так майор Г. С. Радаєв круто повернув мою професійну дорогу на педагогічну ниву, і з березня 1960 р. я став працювати на посаді асистента кафедри вищої математики КВІРТУ.

У тому ж таки 1960 р. я вступив до заочної аспірантури при кафедрі вищої математики тодішнього Київського державного інституту харчової промисловості імені А. І. Мікояна. Моїм науковим керівником було призначено доктора

фізико-математичних наук, професора Симона Зуховицького. У вересні 1962 р. я перейшов до стаціонарної аспірантури в тому ж інституті, а в листопаді 1962 р. у зв'язку з тим, що мій науковий керівник перейшов на роботу на кафедру математичного аналізу тодішнього Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького, за моїм проханням в аспірантуру при кафедрі математичного аналізу КДПІ імені О. М. Горького перевели і мене. Так ще у 1962 р. я почав працювати в нині Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, де пройшов шлях від аспіранта до академіка Національної академії педагогічних наук і де працюю до сьогодні.

– Що вас стимулює працювати?

– Мабуть, саме життя. Для того щоб потрапити на роботу, мені з Баришівки доводилось їхати робочим потягом. Тоді ще не було маршруток та електропоїздів. Тому їздив цим потягом, який відправлявсядесь о п'ятій годині ранку, а прибував до Києва о сьомій, щоб вже о восьмій годині всі вже могли бути на роботі. В мене заняття в училищі могли починатись в різний час, бувало, що і о 12 год, але так як доїхати міг лише вранці, то доводилось працювати в такому режимі. Підійом

Вручення ректором університету медалі за наукові досягнення імені М. Кравчука

о 4-й годині ранку, а повертався додомудесь о сьомій годині вечора і одразу починав перевіряти студентські конспекти та готувався до занять. Тому вранці дорогою до електропоїзда в мене завжди було єдине бажання, щоб було вільне сидяче місце і я міг би ще дві години подрімати (посміхається). Одного разу я запропонував дружині купити мотоцикл, але вона категорично відмовилась. Тоді ми подумали про купівлю машини. Але ж за які гроші? "Москвич" коштував до грошової реформи 1961 року 9 тис. руб, "Победа" – 15 тис. руб. Доцент в ті часи отримував заробітну плату 3 200 руб, а професор – 5 000 руб. Навіть голова Верховної Ради Володимир Литвин нещодавно під час зустрічі з освітянами на Житомирщині згадував, що доцент і професор в ті часи були дійсно соціально захищеними і забезпеченими людьми. Тому, дивлячись тоді на того "Москвича", я думав: "Оце б мені доцентом стати". Та й взагалі життя змушувало активно працювати. Батька ні в мене, ні в дружини не було, мати ні моя, ні дружини не могли матеріально нас підтримувати. А життя змушувало проявляти якусь активність, бо інакше було б дуже сутужно, хоч і так ми жили не в розкошах.

– Що раніше сталося – купили машину чи переїхали жити в Київ?

– Все ж таки раніше переїхали в Київ. Тоді кожного літа я працював екзаменатором на вступних екзаменах чи на курсах підготовки в кількох інститутах. І одним серед них був – Інститут народногосподарства (нині Національний економічний університет імені Вадима Гетьмана), для якого в той час побудували

новий будинок. Мені запропонували роботу в цьому закладі і пообіцяли одразу дати квартиру. Але на той час в мене не було прописки в Києві, а без неї отримати квартиру було неможливо. Про цю ситуацію я розповів колезі, і він одразу перейшов на роботу з КВІРТУ до Інституту народного господарства. Тоді я пішов до заступника начальника КВІРТУ генерала Михайла Рум'янцева і попросив дозволу вселитись в кімнату, де раніше жив мій колега. Він попросив заступника начальника училища з АГЧ полковника Гаврила Сича, щоб той особисто зайнявся питанням моєї прописки і вже тоді дозволив вселитись. Кімнатка була маленькою – 14 "квадратів", та ми все одно були щасливими.

– Мирославе Івановичу, Ви вимогливий викладач?

– Чи вимогливий? Може, і так. Якщо є якесь правило, то ти повинен його дотримуватись. "Буква в букву". Це особливість нашої професії – пунктуальність, акуратність, відповідальність, кваліфікованість у виконанні, аргументованість рішень. У нашій справі легковажність неприпустима, тому вимогливість вкрай потрібна. Пам'ятаю, одного разу, на замовлення Інституту зв'язку, ми написали комп'ютерну програму. Замовники були задоволені і презентували її навіть в Японії. Але програма пропрацювала півтора року, а потім несподівано видала неправильний результат. Виявилось, що потрібно було поставити знак "=" і ">", а ми поставили лише знак ">". І стався саме випадок, коли в програмі повинен був спрацювати саме випадок "=", тому за програмою і вийшов неправильний результат. У програмуванні потрібно бути дуже уважним, бо від якогось неправильного знаку іноді може виявитись марною вся робота. Тому пунктуальність, акуратність, а відтак і вимогливість – невід'ємна риса в нашій роботі.

Ваша особа, Мирославе Івановичу, і створена та очолювана Вами школа – перлина нашого університету, якою ми пишаємося, бо Ваша робота – це вся інформаційна технологія, яку конче потрібно надати сучасному педагогу, майбутньому фахівцеві і громадянину не тільки України, але й усієї Європи.

Віктор АНДРУЩЕНКО

– А як викладач Ви дозволяєте списувати студентам?

– Дозволяю студентам на екзаменах приносити книжки, конспекти, комп'ютери, флешки. Проте висуваю вимогу: відповідь на питання пишеться самостійно. Якщо студент працював протягом семестру, але щось недовчив, то він знайде відповідь, а якщо протягом семестру не працював, то навіть маючи будь-які підручники, посібники, він не зможе із знаннями справи підготувати відповідь. Це математика, тому слід кожен знак пояснювати. Під час практичних занять дозволяю підказувати одне одному. Також серед особливостей роботи зі студентами відзначаю, що не перевіряю домашні завдання на четвертому курсі. Переконали, що на третьому десятиріччю років людина повинна вміти відповідати

за себе. І з мого боку було б некоректно ставитись до дорослих людей як до дітей у школі. Але якщо студент не вчиться, то це одразу видно. Разом з тим допускаю можливість індивідуальних графіків на випускних курсах, коли студенти працюють в школах. Тоді в разі відпрацювання заняття студент "наздоганяє" програму і зможе нормально опанувати навчальний матеріал.

– Нещодавно Вас обрано заслуженим професором. Як у вас вирували відчуття, коли дізнались про це?

– Мені було приємно, це висока відзнака. Хоча пригадую, коли отримав у 1990 р. листівку з Москви про підтвердження мого вченого ступеня як доктора наук, то з цією новиною обійшов увесь факультет. У дитинстві я навіть мріяв про роботу в університеті, а тут – доктор наук! Також, коли у 1995 р. мене було обрано дійсним членом АПН України, я відразу ж завітав до тодішнього декана фізико-математичного факультету Геннадія Панасовича Грищенка, щоб похвалитися успіхом. Геннадій Панасович тоді мене щиро привітав. Мабуть, зараз уже потроху вік дається взнаки, але я вдячний, що мою роботу високо оцінюють.

– Ми спілкуємось напередодні Дня вчителя. Хто для Вас вчитель? Що для Вас день Вчителя?

– У мене і мати, і сестра, і дружина, і її мати, і її сестра працювали вчителями. Старший син Андрій вчився на вчителя. Тому все моє життя, починаючи з дитинства, проходить серед вчителів, і я хотів би низько вклонитись всім моїм вчителям, висловити їм мою якнайщирішу повагу і любов, і подякувати долі за те, що вони у мене були.

– Як Ви ставитесь до сучасних технологій?

– Всіляко підтримую ідею розвитку комп'ютерно орієнтованих технологій навчання і намагаюсь дізнаватись про нові розробки. Є в нас і власні розробки, наприклад, пакет педагогічних програмних засобів Гран для графічного аналізу функцій, книжки "Математика з комп'ютером", "Комп'ютер на уроках фізики" тощо. Я підтримую розвиток комп'ютерно орієнтованих технологій навчання, але вважаю, що повинна бути більша культура в Інтернеті. На жаль, там багато зайвого. Так само, як і на телебаченні. Раніше це чітко відслідковували. Сьогодні ми говоримо про свободу, і це дуже добре, та все ж повинна бути певна межа. До інших відноситись слід так, як ти хочеш, щоб відносились до тебе, тому якщо живеш і працюєш серед людей, то треба себе обмежувати, щоб не нашкодити іншим. Тому сьогодні вже пишуть дисертації на такі теми, як "Інформаційна безпека".

– Особисто Ви користуєтесь Інтернетом?

– Так. У мене зараз підрастає онучка п'яти років, і я з Інтернету завантажую їй різні мультфільми.

– Що для вас втілює онука Аня?

– Уже сорок років як не стало моєї дружини, а онука на неї дуже схожа. Тому до Ані в мене особливе ставлення, і його складно пояснити словами. Хоч інколи і втомлююсь біля неї, бо вона непосидюча, але бажання бути з нею від того не меншає і допомагає її виховувати.

– Ваші бажання колективу.

– Драгомановський колектив – потужний і має давні традиції. Думаю, що ці традиції потрібно зберігати і підтримувати. Особливістю нашого колективу є те, що в ньому працюють люди, які повністю віддаються роботі і живуть нею. Наш університет справді є флагманом освіти в Україні, тому бажаю йому тримати цей рівень і надалі!

Спілкувався Сергій РУСАКОВ

ВОЛОДИМИР БОРИСЕНКО: “Історія – благодатний вчитель”

Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з професором Володимиром БОРИСЕНКОМ. На яких помилках з історії ми маємо вчитись, якими бачаться сьогоднішні студенти відомому професору і чи цікаво досліджувати сучасність істориків? Відповіді на ці та інші запитання ви дізнаєтесь з розмови з Володимиром Йосиповичем. Інтерв'ю приурочене до 70-річчя професора Володимира Борисенка.

– Володимире Йосиповичу, Ви є членом двох спеціалізованих рад із захисту дисертацій. Розкажіть, будь ласка, які сьогодні теми переважають у дослідників?

– На сьогоднішній день на захист досить часто надходять дисертації з історії діяльності ОУН, УПА та з інших політичних тем. Такий підхід вчених до обрання тем дисертаційних досліджень цілком виправданий з точки зору їх попередніх замовчувань і фальсифікацій. Але вже відчувається певний дубляж тем дисертацій, повторюваність вже дослідженого, що нашою думкою про необхідність активнішого залучення насамперед нових джерел, що знаходяться за межами України. Цілком очевидно стає недостатність уваги дослідників до соціально-економічної тематики, а також проблем національно-духовного розвитку українського народу. Зокрема, це стосується впливу таких духовних чинників, як мова, віра, мораль на минуле становище, консолідацію та перспективу подальшого розвитку української нації.

– В якій ролі Вам більше подобається виступати – рецензента чи опонента? Чому?

– Функції опонента і рецензента однаково відповідальні й важливі в історичній науці. Одночасно вони важливі в багатьох випадках для долі книги чи дисертації та безпосередньої долі конкретної людини. І це без перебільшення, тому що за кожною з їх оцінок стоять напружені, часто виснажливі роки наукових пошуків та аналітичної праці науковця. Особисто мені все-таки більше подобається виступати рецензентом наукової роботи, тому що автор може врахувати мої побажання, а може і не врахувати, тобто це не перекреслює його індивідуальної науково-дослідної думки.

Під керівництвом професора Володимира Борисенка створено кабінет-музей М. П. Драгоманова. Його експозиція яскраво відображає головні віхи видатного українського мислителя й користується значною популярністю не тільки в університеті, але й далеко за його межами.

– Кафедра історії України, яку Ви очолюєте, є однією з перших подібних кафедр в незалежній Україні. Розкажіть, будь ласка, про кафедру, як за ці роки вона змінилась?

– Наша кафедра історії України стала першою такою кафедрою в педагогічних вишах країни, коли ще остаточно не була вирішена доля Радянського Союзу, а відповідно і доля України. Треба віддати належне мужності й патріотизму тодішнього керівництва педагогічного інституту імені М. Горького на чолі з ректором, академіком Миколою Шкілем, який не побоювався невизначеності політичної ситуації як у Радянському Союзі загалом, так і в Україні зокрема. Кафедра постійно відчуває підтримку і турботу нинішнього ректора університету академіка Віктора Андрущенка. Саме така сприятлива постійність керівництва університету дозволила кафедрі стабільно прогресувати у своїй діяльності, й на сьогоднішній день вона перетворилась на провідну серед подібних кафедр педагогічних вищих навчальних закладів України. Це виражається у тому, що всі викладачі мають наукові звання кандидатів і докторів наук, є авторами численних посібників, що широко використовуються в усіх університетах України. Саме у них, а також у наукових форумах проявляється типовий для кафедри яскравий патріотизм у висвітленні історії України, без якого не може бути справжня кафедра гуманітарного циклу в незалежній Українській державі.

Думка

Віктор БОНДАРЕНКО:

“Українським науковцям вже давно слід друкувати статті в міжнародних виданнях”

МЕТА НАКАЗУ про підвищення рівня вимог до публікації результатів дисертаційних досліджень полягає у тому, щоб українських науковців більше читали за кордоном, щоб прорвати своєрідну блокаду, в якій опинилися наші здобувачі, – розповів у ексклюзивному коментарі ІА “Наголос” директор департаменту атестації кадрів МОНмолодьспорту, професор Віктор Бондаренко.

“Я думаю, що особливої проблеми у введенні нових вимог до публікації результатів дисертаційних досліджень немає. Люди вже давно публікують результати своїх досліджень в різних солідних виданнях, в тому числі і за кордоном. Можливо, десь і буде якийсь збій, але це природно. Як ви собі уявляєте, щоб перелаштовувались чи переходили в інший режим роботи, все пройшло гладко? Такого просто не буває. Крім того, ви ж бачили, як написано в наказі: до першого січня 2013 року спеціалізовані вчені ради приймають до захисту дисертації за старими правилами. За цей час, що залишився, думаю, можна додрукувати, у кого не

вистачає, статтю-другу”, – прокоментував занепокоєння українських дисертантів Віктор Бондаренко.

Керівник департаменту атестації кадрів також пролив світло на мотиви, якими керувалось МОНмолодьспорту під час підготовки змін до порядку публікації наукових результатів дослідників.

“Мета цих двох наказів (маються на увазі накази МОНмолодьспорту № 1111 “Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України” та № 1112 “Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук”, – Ред.) полягає у тому, щоб розірвати блокаду, в якій, по суті, опинилися українські здобувачі. Вийшло так, що ми мало публікуємося за кордоном, у нас дуже мало видань, які входять до міжнародних наукометричних баз, і наука вариться тут у власному соку. Саме тому потрібно виходити за кордон, щоб нас більше читали, більше дізнавалися про результати нашої роботи”, – пояснив професор Бондаренко.

Фахівець додав, що робота над впізнаністю української науки у світі і так затримується, оскільки більшість країн-сусідів України вже давно вдосконалили свої вимоги до публікації результатів наукової роботи.

“Порівнюючи ситуацію із публікаціями в Україні та Росії, з іншими країнами, які утворилися на теренах колишнього Радянського Союзу, хочу сказати, що Україна і Росія опинилися найбільш закритими в науковому плані. Росія, за раху-

нок величезного простору, якимось чином дає цьому раду, а от у нас закритість відчувається гостріше. І Молдова, і Азербайджан, і Вірменія пройшли цей етап реформування. У них друк за кордоном вже давно є обов'язковим. Тому нам потрібно поспішати”, – висловив своє бачення очільник департаменту атестації кадрів.

Коментуючи розгубленість деяких українських науковців у питаннях пошуку реферованих видань та видань, які входять до наукометричних баз даних, професор Бондаренко радить не хвилюватися, а ретельніше шукати інформацію в Інтернеті.

“Списки реферованих видань є. Можливо, вони недостатньо пропаявані, але інформації про них вистає. Думаю, що для інтересу кожен може перевірити це в Інтернеті. Наприклад, можна зайти на сторінку бази Scopus, і ви побачите, які видання там є і з яких дисциплін. Ми не давали перелік наукометричних баз у наказі, бо їх є досить багато. Між іншим, в подібному російському документі є перелік бібліографічних баз, де названо близько десятка назв (Web of Science, Scopus, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef – Ред.). Ми вирішили не прописувати перелік, а залишити це на розсуд здобувачів, щоб люди не були обмежені у виборі”, – роз'яснив ситуацію В. Бондаренко.

Антон ДРОБОВИЧ

Довідка

БОРИСЕНКО ВОЛОДИМИР ЙОСИПОВИЧ

Відомий український історик і громадський діяч, доктор історичних наук, професор, академік Академії історичних наук України, завідувач кафедри історії України Інституту історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Володимир Борисенко – автор понад 150-ти наукових публікацій, у тому числі навчальних посібників. До кола наукових інтересів входять проблеми історії України, ролі української національної еліти в культурно-освітніх процесах України XIX ст., участі вчителів і сільської молоді в суспільно-політичному житті України кінця XIX – початку XX ст.

Підготував Сергій РУСАКОВ

Микола ДАВИДЮК:

“Школа студентського самоврядування – це маленька школа життя”

17 листопада в Україні святкується День студента. Свято припадає також на Міжнародний день студентів. Тому напередодні цієї дати ми поспілкувались з лідером студентського руху в університеті, головою Студентської ради Миколою Давидюком.

– Миколо, розкажіть, будь ласка, про Студентську раду. Яким сьогодні є портрет студента-активіста?

– Портрет студентського активіста можна змалювати наступним чином: людина, яка хоче працювати, ставить цілі, має широкий світогляд і обов'язково гарно навчається. Студент-активіст повинен уміти працювати з новітніми медіа, соціальними мережами та блогами. Це людина з сучасним світоглядом і покладається в першу чергу на себе. Переконаний, що активіст студентського самоврядування – це майбутній професіонал і успішна людина, яка вже сьогодні намагається знайти себе. Школа студентського самоврядування – це маленька школа життя, де студенти здобувають навички. Ситуації студентського життя стають уроком для подальшої роботи і діяльності. Студентський лідер – це активна та амбіційна людина, яка покладається на себе та свій розум. Таких людей у нашому університеті достатньо, і одне з їх об'єднань – Студентська рада.

– Що Ви вважаєте для себе найбільшим здобутком за роки діяльності в Студентській Раді? Що вам не вдалось виконати за ці роки?

– Найбільші здобутки на нас ще чекають попереду, адже кожне нове покоління привносить щось особливе в студентське самоврядування. Наші досягнення – це різноманітні проекти, участь у Всеукраїнській студентській раді, Студентській раді Києва, відвідування засідань Європейської Студентської ради, і те, що члени Європейської студентської ради приїжджали до нас в університет і зустрічалися з ректором та активістами. Стимулом для наших студентів є постійне прагнення змінити щось на краще в університетському житті. Кожна невдача робила нас сильнішими. Студентська рада стоїть на захисті прав студентів, організовує їх дозвілля, бере участь у співорганізації навчально-виховного процесу.

– Незабаром втретє відбудеться “Школа студентського самоврядування”, яких результатів ви очікуєте від неї?

– Головними ініціаторами і організаторами цієї “Школи” є перший заступник голови СР Євгенія Єрмолаєва та активістка Ольга Іванова. “Школа” створена для пошуку студента-організатора. Прослухавши тренінг з менеджменту університетських заходів, молода людина вже через тиждень-два зможе організувати подібні заходи. Всі студенти “Школи” в попередні рази прослухали тренінги від лідерів нашого студентського самоврядування та активістів студентських рад-партнерів Драгомановського університету. Частина з цих студентів зараз проходить стажування. Ми намагаємось виявити найбільш активних людей і посилити кадровий потенціал студентського самоврядування.

– Яким має бути ваш наступник на посаді голови Студентської ради?

– Це має бути людина, обрана легітимно на студентській конференції. Це повинен бути лідер з такими рисами, як мобільність, комунікабельність та відповідальність. Ті ситуації і та проблематика, яка буде перед нею стояти, сформує з неї ту особистість, яка має відповідати посаді. Головне, щоб у людини були задатки і бажання розвиватись, щоб вона “горіла” ідеєю університету. Така людина має бачити стратегію університету і тактично вміти працювати

ти з командою. Кожен рік обираються також і голови студентських рад інститутів. Вони є містком між Студентською радою університету і кожним інститутом. Голова Студентської ради університету повинен вміти зібрати лідерів навчальних підрозділів і ставити перед ними чіткі цілі.

– Який корисний досвід Ви отримали в Студентській раді? Як Вам це допомагає у житті?

– Це розуміння людей, вміння об'єднувати великі колективи заради спільної мети. Кожна людина, яка працює з нами, приносить свій досвід, вчить власним прикладом. Дуже важливо, щоб тебе оточували позитивні люди. Робота в Студентській раді багато чому навчає – це психологія, менеджмент тощо. Дякую тим людям, які мені допомогли. Приклад ректора академіка Віктора Андрущенка, проректорів професора Володимира Беха і професора Олега Падалки, а також багатьох викладачів є показовим. Багато сил та енергії в розвиток Студентської ради доклали заступник першого проректора доцент Юрій Маленовський та керівник відділу виховної роботи Наталія Ігнатівська. Ці люди об'єднали великою ідеєю і повністю віддаються роботі. В команді таких людей дуже швидко вчишся. За роботу в самоврядуванні ми грошей не отримуємо, але участь у громадській роботі нам дуже допоможе при працевлаштуванні. Наші випускники працюють на телебаченні, помічниками депутатів, в медіа-сфері, в міжнародних компаніях. До речі, в останніх, окрім знання кількох іноземних мов, одна з вимог – участь у громадських організаціях.

– Який ваш життєвий девіз?

– Насправді як такого життєвого девізу в мене немає. Це життєві мудрості, які тобі з дитинства розказують батьки: бути чесним, робити добро, допомогати іншим, поважати старших.

– Чому Ви пішли навчатись саме в Драгомановський університет?

– Тому що це університет з великою історією і тут працюють найкращі викладачі. Коли я обирав, куди поступати, то поставив перед собою наступне питання: чи буду я пишатись університетом? Такими критеріями для мене були: історія вишу, його популярність, наукова і навчальна база. Я свідомо обрав саме Драгомановський університет і навіть не просто пишаюсь тим, що закінчив його, але і щиро полюбив.

– Що Ви можете сказати про газету “Педагогічні кадри”?

– Мені подобається динаміка видання і формат “живого журналу” університету. Це газета не тільки для викладачів, а й для студентів, в якій завжди можна знайти інформацію про важливі події з життя університету. Дуже приємно, що над газетою працюють молоді спеціалісти, які знають свою справу. Я поважаю головного редактора газети Сергія Русакова. Він є одним з молодіжних лідерів університету, який пройшов школу студентського самоврядування та неодноразово представляв Студентську раду на різних заходах, у тому числі за кордоном.

– Ваші побажання студентам.

– Пам'ятайте, що у вас є всього п'ять років. Це той час, за який ви можете зробити або багато, або нічого. Тому мрійте, будьте активними, ставте цілі, досягайте! Ви формуєтесь як професіонали, шукаєте себе, створюєте широкую базу знань і контактів, за рахунок якої ви будете досягати життєвих вершин.

Спілкувались Денис ВДОВИЧЕНКО та Сергій РУСАКОВ

Міжнародна наукова конференція

“СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВНИХ ОДИНИЦЬ”

НА КАФЕДРІ української мови Інституту української філології НПУ імені М. П. Драгоманова була проведена Міжнародна наукова конференція “Системний аналіз функціонування мовних одиниць” до 75-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора, дійсного члена Академії педагогічних наук України, дійсного члена Академії вищої школи України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата премії імені І. Я. Франка Національної академії наук України **Арнольда Грищенка** (1936 –

2006), який 25 років очолював вищезгадану кафедру, 12 років головував у спеціалізованій вченій раді, був членом Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова. На початку конференції науковому зібранню презентовано книгу “Синтаксична концепція Арнольда Грищенка: вибране” (упорядники: Ірина Дудко, Юлія Макарець; редактор і автор вступної статті Микола Степаненко; 2011 р.), яка вийшла коштом учнів Арнольда Панасовича – кандидатів і докторів філологічних наук. У пропонованій книжці представлено найістотніше з того, що опублікував Арнольд Панасович Грищенко впродовж 1969 – 2004 років у вигляді статей, монографій та окремих розділів колективних праць, присвячених синтаксичному ладові української мови.

На конференції були присутні дружина Арнольда Панасовича **Ніна Миколаївна** та син **Тарас Арнольдович**, які щиро подякували організаторам конференції.

Конференцію урочисто відкрили вступним словом і тепло привітали її учасників проректор з наукової роботи НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор філософських наук, професор, академік УАПН **Г. І. Волинка**, директор Інституту української філології НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат філологічних наук, професор **А. В. Висоцький**, завідувач кафедри української мови Інституту української філології НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, академік Академії наук вищої освіти України **М. Я. Плющ**, завідувач кафедри експериментальної і теоретичної фізики та астрономії НПУ імені М. П. Драгоманова, заслужений працівник освіти України, кандидат фізико-математичних наук, професор **Г. П. Грищенко** – рідний брат Арнольда Панасовича. Вони

поділилися цікавими спогадами про життєвий, науковий і педагогічний шлях академіка Арнольда Панасовича Грищенка, відзначили його глибокий розум і мудрість, надзвичайну ерудицію, знання багатьох мов і вільне володіння ними, високий гуманізм, професіоналізм, інтелігентність, порядність і тактовність, принциповість і об'єктивність, неперевершену дотепність і тонке почуття гумору, небайдужість до навколишнього світу, теплі почуття до своєї родини – дружини Ніни Миколаївни та сина Тараса Арнольдовича, а також близьких, друзів і колег.

Пленарне засідання відкрив ректор Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, завідувач кафедри української мови, доктор філологічних наук, професор **М. І. Степаненко** (Полтава) доповіддю “Українського мовознавства вірний слуга”. “Ім'я Арнольда Панасовича Грищенка широко відоме, давно й по праву вплисане в історію українського мовознавства. Воно знає й у слов'янському лінгвістичному світі”, – розпочав Микола Іванович. Він яскраво виклав основні біографічні відомості про свого Вчителя, чітко й переконливо окреслив основні засадничі принципи Людини, Науковця, Педагога Арнольда Панасовича Грищенка, що визначили його життєвий шлях і, певною мірою, долю його послідовників.

Надзвичайною ніжністю, любов'ю і повагою до свого Вчителя пройнята доповідь завідувача кафедри української мови Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктора філологічних наук, професора **Н. І. Бойко** (Ніжин). “Із когортами славно випускників Ніжинської вищої школи”. Надія Іванівна пильно простежила життєвий, науковий шлях Арноль-

да Панасовича, зосередила увагу на тих непересічних особистостях (батьках, учителях А. П. Грищенка), котрі відіграли вирішальну роль у формуванні та становленні світоглядної позиції майбутнього академіка Арнольда Грищенка. Доповідач пишається тим, що саме Ніжинський педагогічний інститут випустив у широкий світ відомого талановитого мовознавця. Наприкінці Надія Іванівна зауважила, що для багатьох Учителів був і залишиться назавжди неперевершеним зразком справжньої інтелігентності, людяності, порядності, трудолюбства, професіоналізму найвищого ґатунку.

У доповіді “Принцип семи нот” А. Грищенка кризь призму аспектуальної релевантності синтагматики дієслівного предиката” доктор філологічних наук, професор кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького **М. І. Калько** (Черкаси) окреслив теоретичні засади та описав досвід моделювання категорії аспектуальності в сучасній українській літературній мові як багаторівневого феномена.

У доповіді “Синтаксична категорія особи в сучасній українській мові” завідувач кафедри української мови НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор філологічних наук, професор **М. Я. Плющ** (Київ) з'ясувала лінгвальний статус синтаксичної категорії особи, розглянула спеціалізовані засоби вираження її семантики у реченні-висловленні, що характеризує її як комунікативно-орієнтовану категорію. Доповідач наголосила, що у реалізації синтаксичної категорійної семантики особи спостерігається її взаємодія зі значеннями семантико-синтаксичної категорії суб'єктності та з морфологічними категоріями іменника, займенника та дієслова, по-різному представлених у висловленні як ситуативно і прагматично мотивованих компонентів його змісту.

На підсумковому пленарному засіданні були заслухані звіти секцій і прийнята ухвала й надалі організувати та проводити наукові конференції на пошанування пам'яті великого українського мовознавця Арнольда Панасовича Грищенка. Учасники конференції дійшли висновку, що глибокі, перспективні, новаторські ідеї та концепції Арнольда Панасовича, які відображають найактуальніші проблеми сучасної лінгвістики, і подалі знаходять продовження, втілення, реалізацію у творчих пошуках, наукових здобутках його гідних наступників, а багата науково-педагогічна спадщина видатного вченого є значним внеском у вивчення як сучасної української мови, так і її історії, а також життєдайним джерелом для дослідницької діяльності багатьох поколінь науковців.

Ірина ДУДКО,
доцент кафедри української мови

Білоруський досвід

18-20 жовтня делегація НПУ імені М. П. Драгоманова відвідала Білоруський державний педагогічний університет імені Максима Танка. Колеги обмінялися досвідом щодо організації профспілкової роботи у вишах.

Делегація НПУ імені М. П. Драгоманова всередині жовтня цього року за особистої підтримки ректора університету академіка **Віктора Андрущенка** відвідала Мінськ на запрошення Білоруського державного педагогічного університету імені Максима Танка, який нині є університетом з найдовшою історією серед білоруських університетів і являє собою єдиний навчально-методичний центр науки, культури і педагогічної освіти Республіки Білорусь.

До драгомановської делегації під керівництвом голови ППО імені М. П. Драгоманова **Станіслава Цибіна** увійшли студенти – голови профбюро інститутів: філософської освіти і науки – **Наталія Ляшенко**, іноземної філології – **Анна Ярошук**, історичної освіти – **Євген Бачинський**, голова студентської ради гуртожитку № 5 **Ірина Чукань** та інструктор ППО **Ольга Міненко**, головний редактор газети “Педагогічні кадри” **Сергій Русаков**. До речі, всі учасники делегації відвідали Мінськ уперше.

Вашій увазі пропонується оповідь про два робочих днів та враження від них.

ДЕНЬ 1. “ЙОГО ВЕЛИЧІСТЬ – УЧИТЕЛЬ”

Під час візиту до БДПУ імені Максима Танка лідери студентського профспілкового руху нашого вишу мали можливість детально ознайомитись з особливостями роботи білоруських колег. Програма прийому делегації виявилась напруженою насиченою та багатою новими знайомствами. У перший день роботи відбулось спільне засідання президіумів профспілкових комітетів студентів двох вишів за участі першого проректора БДПУ імені Максима Танка кандидата педагогічних наук, доцента **Олександра Андарало** та проректора з виховної і соціальної роботи кандидата психологічних наук, доцента **Світлани Коптевої**.

Перший проректор БДПУ імені Максима Танка **Олександр Андарало** під час офіційної зустрічі з делегацією розповів про теплі взаємостосунки з Драгомановським університетом, які йдуть на користь обом вишам. “Ми тісно співпрацюємо з вашим університетом на різних рівнях – ректорат, наукова бібліотека, викладацький корпус. Сьогодні ми налагоджуємо тісну співпрацю між студентськими лідерами наших університетів”, – підкреслив **Олександр Іванович**.

Проректор з виховної і соціальної роботи **Світлана Коптева** відзначила активне студентське життя університету і підкреслила, що профспілка БДПУ імені Максима Танка є віршевою організацією серед вищих навчальних закладів Республіки Білорусь. **Станіслав Цибін** від української сторони під час офіційної зустрічі з керівництвом білоруського вишу презентував Драгомановський університет і ППО НПУ.

“Ми відчули, що схожі з вами – справи, клопоти, життя. Але студент є студентом, і одразу помітно, що ви, як і ми, готові до спілкування. Також цікаво було дізнатись про ваш університет і освітню систему. Адже у нас немає Болонської

кого процесу”, – поділилась враженнями після зустрічі студентка **Тетяна Шатило**.

Делегація також відвідала музей БДПУ, де особлива увага належить співпраці з Драгомановським вишем. Нашому університету відведено чільне місце, де знаходяться світліни ректорів обох педуніверситетів, презентаційні видання і подарунки, які передавались до БДПУ.

Зауважимо, що наші університети мають багато схожого. Наприклад, рік святкування ювілеїв (2014 рік) та те, що за радянських часів обидва університети носили ім'я О. М. Горького. Також, занурившись в деталі роботи обох вишів, можна побачити багато схожих проектів і традицій. Що не дивно, бо і БДПУ, і НПУ є педагогічними університетами, і в першу чергу діяльність колективів звернена на виховання Учителя.

ДЕНЬ 1. ПАРАДОКСИ ІСТОРІЇ В СУЧАСНОМУ МІСТІ

Після офіційної зустрічі в педуніверситеті драгомановська делегація відвідала Національну бібліотеку Білорусії. Слід відзначити функціональність і зручність нової побудови. “Діамант знань” – називають Національну бібліотеку білоруси, і таке формулювання відповідає дійсності. Щоправда, саме через те, що будівля у форматі “діаманту”, посаджена на неправильну геометричну конструкцію, за шість років з відкриття встигла зайняти 24-е місце в ТОП-50 “найнезвичайніших будівель світу” як цікавий і фантастичний архітектурний проект, так і потрапила до списку найпотворніших будівель світу. Ось такий парадокс у сприйнятті однієї і тієї ж будівлі. До речі, погляди учасників української делегації стосовно архітектурного вирішення будівлі також розділились.

Парадокси архітектурних композицій у Мінську на цьому не закінчуються. Наприклад, на Площі Незалежності – центральній площі міста – поруч з головним корпусом БДПУ імені Максима Танка знаходиться Будинок Уряду, перед яким возвеличується пам'ятник Володимирі Леніну, а праворуч від нього розташована одна з найдавніших будівель Мінська – Костел Святих Симона та Олени. І якщо ви перебуваєте в білоруській столиці вперше, то одразу навіть і не зрозумієте, що під вами розташований величезний підземний торговельний центр. Мабуть, в цьому і полягає одна з величезних сьогоднішньої Білорусії – розуміння і повага до власної історії та сприйняття всіх її елементів, а також сміливе звернення погляду у майбутнє.

ДЕНЬ 2. СТУДЕНТСЬКЕ МІСТЕЧКО

Після насиченого першого дня, який завершився відвіданням опери “Чарівна флейта” у Національному театрі опери і балету, другий передбачав нові зустрічі і знайомства. Українська делегація зранку відвідала студентське містечко міста, де також знаходяться гуртожитки кількох вишів, серед них і БДПУ імені Максима Танка. Завдяки державній підтримці в місті нещодавно введено в експлуатацію сучасний студентський комплекс, і таким чином поступово вирішується потреба студентів у гуртожитках. Звичайно, судити про білоруські гуртожитки, спираючись лише на це студентське містечко, не можна, бо воно побудоване за сучасними стандартами. Вісімнадцятиповерхова будівля розрахована приблизно на тисячу мешканців. На кожному поверсі знаходяться кімнати для самопідготовки з комп'ютерами, а на останньому поверсі розміщений спортзал. Наприкінці осені цього року біля гуртожитку відкриється станція метро, і студенти зможуть за 15-20 хв. доїжджати на навчання в університет.

ДЕНЬ 2. ПАТРІОТИЗМ ЦК ПРОФСПІЛКИ

Після відвідання студентського містечка українську делегацію офіційно прийняли в Центральному комітеті Білоруського професійного союзу працівників освіти і науки. З драгомановцями зустрівся голова ЦК **Олександр Бойко**, який окреслив діяльність роботи профспілки і представив свою команду. “Ми причетні до освітньої справи, а значить, обрали комунікативність і добро. Це суть нашої роботи”, – зазначив **Олександр Олександрович**.

Після цього заступник голови ЦК **Роман Дапіро** детально познайомив з діяльністю білоруської профспілки – історія профспілки, Кодекс Республіки Білорусь про освіту, експеримент з нормативного фінансування, який нині стартує в країні. “Профспілка повинна не вирішувати проблеми, а запобігати їм”, – підкреслив **Роман Осипович**.

ПІСЛЯМОВА

Протягом всіх днів перебування делегації драгомановцями безпосередньо опікувався “старшина прафсаюзнага камітэта” (український аналог посади голови університетської профспілки) **Вадим Грачов**. **Вадим Миколайович** супроводжував делегацію з першої і до останньої хвилини перебування у Мінську, за що вся українська сторона щиро вдячна. Також слова вдячності ректорів НПУ імені М. П. Драгоманова **Віктору Андрущенку** та ректору БДПУ імені Максима Танка **Петру Кухарчику** за підтримку в обміні досвідом молодих лідерів профспілкового руху.

Завершити хочеться приємними і щирими словами студентки БДПУ імені Максима Танка **Альони Пашкевич**: “Я завжди знала, що українці – відкриті люди. Спілкуватись з вами – одне задоволення. Частіше б так!”

Сергій РУСАКОВ
світлина **Євгена БАЧИНСЬКОГО**

Діалог культур

ПРАФСАЮЗНЯ АКТЫВІСТЫ НПУ ІМЯ М. П. ДРАГАМАНАВА НАВЕДАЛИ БДПУ

Редакція газети “Педагогічні кадри” із задоволенням публікує враження білоруської сторони, яка приймала драгомановців 18-20 жовтня. Матеріал подається в оригіналі і ми певні, що він буде зрозумілий читачам багатотиражних.

З 17 по 20 кастрычніка 2012 года Пярвічная прафсаюзная арганізацыя студэнтаў БДПУ прымае делегацыю Нацыянальнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. П. Драгоманова (г. Кіеў, Украіна).

Паміж дзвюма навчальнымі ўстановамі ўжо даўно існуюць добрыя сяброўскія адносіны, а ў 2007 годзе быў заключаны адпаведны дагавор аб супрацоўніцтве. Упершыню “танкаўцы” прымалі не проста студэнтаў, а прафсаюзных актывістаў. Прафсаюзная арганізацыя адыгрывае вядавую ролю сярод студэнцкіх грамадскіх арганізацый у абодвух універсітэтах, бо сумесна з кіраўніцтвам ВНУ вырашаюць самыя сур'ёзныя сацыяльныя праблемы моладзі.

Размясціліся кіеўляне ў інтэрнаце № 7 БДПУ, дзе іх сустрэлі студэнты факультэта дашкольнай адукацыі. Пазнаёміцца з працай студсавета інтэрната нашым госцям таксама было цікава, бо сярод членаў делегацыі драгоманавскага ўніверсітэта была і старшыня студэнцкага савета інтэрната № 5 НПУ **Ірына Чукань**. Ірына адзначыла, што тыя праблемы, з якімі сустракаецца яна, у нашых інтэрнатах даўно вырашаны. Акрамя інтэрната па праспекце Ракасоўскага будучыя педагогі з Украіны наведалі і інтэрнат № 8 у Студэнцкай вёсцы на вул. Чурлёніса.

Да сустрэчы студэнтаў з Кіева рыхтаваліся прафсаюзныя бюро ўсіх факультэтаў, асабліва хацелася б адзначыць працу прафактыву факультэтаў спецыяльнай адукацыі, сацыяльна-педагагічных тэхналогій і гістарычнага. Так, старшыня прафбюро гістафа **Таццяна Кучар** правяла для гасцей цудоўную экскурсію ў музей БДПУ. І ўвогуле праграма прыбывання НПУ імя М. П. Драгоманова ў Мінску, якая была падрыхтавана прафкамам студэнтаў і зацверджана рэктарам БДПУ прафесарам **П. Д. Кухарчыкам**, была вельмі насычаная. Нашы ўкраінскія калегі пазнаёміліся з творчасцю оперных артыстаў Нацыянальнага Вялікага Акадэмічнага Тэатра оперы і балета і пажадалі ў наступны раз абавязкова завітаць сюды ж, але ўжо на балет. Уразіла гасцей і Нацыя-

нальная бібліятэка Рэспублікі Беларусь. Старшыня прафкама студэнтаў і аспірантаў НПУ **Станіслаў Цыбін** адзначыў: “У Мінску нас сустрэла цудоўнае надвор'е, можна сказаць, што летняе сонца адбілася і на тварах беларусаў, якія шчыра і светла нас прымалі. Калі з такой энергетыкай яны падыходзяць і да прафсаюзнай працы, то я па-добраму вам зайдзрошчу. Цяпер нам трэба задумацца, як на належным узроўні сустрэць нашых сяброў у Кіеве, куды мы іх, як пацяглее, абавязкова запросім”.

Акрамя захапляльнага адпачынку прафсаюзныя актывісты за гэтыя дні паспелі і плённа працаваць. Ужо першым ранкам пасля прыбыцця ў Мінск адбылася сустрэча кіеўскай делегацыі з кіраўніцтвам БДПУ: першым прарэктарам **А. І. Андаралам** і прарэктарам па вучэбнай, выхаваўчай і сацыяльнай рабоце **С. І. Копцевай**. За круглым сталом актывістам абодвух універсітэтаў, якія, як аказалася, у савецкі час насілі імя Максима Горкага, удалося падзяліцца вопытам працы. Вядома, асноўная ўвага была сканцэнтравана на прафсаюзнай дзейнасці камітэтаў ва ўмовах сістэмы адукацыі кожнай з краін. Асабліва падрабязна былі прааналізаваны асабліваці аздаўлення і матэрыяльнага стымулявання студэнцкай моладзі дзвюх краін. Як адзначылі абодва бакі, скарыстацца станоўчымі момантамі працы будзе карысна для кожнага ўніверсітэта. Карыснай атрымалася і сустрэча делегацыі НПУ са старшынёй ЦК Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі **Аляксандрам Бойка** і яго намеснікам, нашым выпускніком, **Раманам Дапіра**, якія расказалі кіеўлянам аб прынцыпах сацыяльнай абароны студэнцтва ў нашай краіне, пра сацыяльнае партнёрства з Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Можна не сумнявацца, што самыя яскравыя моманты прыбывання “драгоманавцаў” у Мінску будуць адлюстраваны ва ўніверсітэцкай прэсе НПУ, бо сярод удзельнікаў делегацыі быў рэдактар газеты “Педагогічні кадри” аспірант **Сяргей Русакоў**, вельмі пазітыўны малады чалавек, які і ўсе члены ўкраінскай делегацыі. Можна лічыць, што абмен станоўчымі эмоцыямі і працоўным вопытам атрымаўся, бо ад'язджаць дадому нашым украінскім сябрам вельмі не хацелася.

За матэрыялом сайту профспілки БДПУ імені Максима ТАНКА
<http://prof.bspu.unibel.by>

ВСЕ ЖИТТЯ – НАУЦІ І СТУДЕНТСТВУ

22 жовтня 2012 року на 76-му році пішов із життя професор кафедри економічної теорії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова **Гош Олександр Петрович**. Перестало битися серце шанованого вченого в галузі економічної теорії, кваліфікованого викладача-економіста, вихователя багатьох поколінь педагогів, чуйної і доброї людини.

Народився Олександр Петрович 11 липня 1937 року в селі Парипси Попільнянського району, що на Житомирщині. У 1951–1954 рр. навчався на бухгалтерському відділенні Ровенського кооперативного технікуму. У 1959 році закінчив Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка (економічний факультет) і здобув спеціальність економіста, викладача політичної економії.

Далі працював у Старобільському (1959–1960 рр.) та Успенському (1960–1962 рр.) сільськогосподарських технікумах Луганської області. У 1962–1964 рр. навчався в аспірантурі при КДУ імені Т. Г. Шевченка і уже у 1965 р. захистив кандидатську дисертацію.

З 1964 по 1975 рік Олександр Петрович працює на кафедрі політекономії КДУ імені Т. Г. Шевченка (старшим викладачем, доцентом), у 1974–1975 рр. – доцентом кафедри політекономії Інституту підвищення кваліфікації викладачів суспільних наук при КДУ імені Т. Г. Шевченка.

У 1978 році Олександр Петрович, після успішного захисту докторської дисертації, присвоюється наукове звання доктора економічних наук, а в 1979 році – звання професора кафедри політичної економії.

Найбільше років свого активного трудового життя, починаючи з 1975 року, Олександр Петрович віддав підготовці для країни педагогічних кадрів. З листопада 1975 р. він працював у Київському державному педагогічному інституті імені О. М. Горького (нині НПУ імені М. П. Драгоманова). З 01.11.1975 р. по 31.08.1990 р. – завідував кафедрою політекономії, а з вересня 1990 р. і по жовтень 2012 р. працював професором кафедри економічної теорії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Олександр Петрович – відомий вчений в галузі економічної теорії, вів досить плідну науково-дослідну роботу. Досліджував проблеми суспільного виробництва, власності, економічних відносин, сучасні проблеми соціально-економічного відродження України. Мав понад 200 наукових праць, зокрема, десять монографій та підручників. Ним підготовлений підручник "Політична економія України" (Київ, вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010), в якому втілюється нова концепція політекономічного бачення економічного розвитку України. Олександр Петрович переконливо захищав наукові принципи дослідження соціально-економічних процесів, проявив себе як послідовний прихильник політичної економії.

Олександр Петрович проводив дуже велику роботу з підготовки педагогічних кадрів, приділяв багато уваги становленню молодих фахівців – вчителів України, розвитку економічної освіти, брав активну участь у суспільно-політичному житті країни, педуніверситету. Обирався депутатом Київської міськради і Радянської (у м. Києві) райради. За великі заслуги в галузі наукових досліджень і підготовці спеціалістів-вчителів Олександр Петрович нагороджений орденом Дружби народів, багатьма високими освітянськими нагородами, включаючи медалі А. С. Макаренка, Григорія Сковороди, почесні знаки "Відмінник освіти СРСР" та "Відмінник освіти України".

Пішла у вічність людина-гуманіст, відомий вчений, педагог, невтомний вихователь вітчизняних педагогічних кадрів, наш колега і щирий друг. Таким він залишиться у нашій пам'яті назавжди.

Вічного спокою Вам, дорогий наш Олександр Петровичу!

**Ректорат,
профкоми викладачів і співробітників та студентів,
Рада ветеранів війни і праці,
колектив кафедри економічної теорії
НПУ імені М. Драгоманова,
колеги, студенти, друзі**

Презентація

СМАЧНА КНИЖКА

НЕЩОДАВНО відбулось довгоочікуване знайомство читачів з книгою, де було презентовано головну ідею проекту "ПРОдайте їсти". Також учасники презентації мали змогу познайомитися з авторами текстів, які зачитували улюблені та цікаві уривки.

Збірник увібрав у себе роздуми не тільки різних продуктів, а й різних людей. Кожен з авторів зовсім не схожий на іншого, у кожного свій мотив для написання "продуктової" сповіді". Хтось любить зефір, а хтось мріє щодня їсти червону ікру, але те, як вони перевтілюють свої думки, приємно дивує і змушує замислитись над

своїм життям. Наші кулінарні вподобання часто відображають наші характери, які змінюються протягом нашого життя. Ми дорослішаємо, і разом з нами змінюються продукти харчування, якість яких залежить тільки від нас самих.

Ірина ЧУКАНЬ

Завантажити електронний примірник книжки ви можете на сайті в розділі "Педагогічні кадри"

Фотофакт

22 жовтня на засіданні Вченої ради Інституту політології та права відбулось продовження нагородження викладачів до святкування 20-річчя навчального підрозділу.

На світлині: нагородження профспілкового активіста, старшого викладача кафедри правознавства Інституту політології та права **Михайла Ярошенка** грамотою Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України "За сумлінну роботу в профспілці, активну участь у вирішенні соціально-економічних питань освіти з нагоди 20-річчя Інституту політології та права НПУ імені М. П. Драгоманова та дня працівників освіти".

Новини підрозділів

Мистецьке виховання

10 жовтня 2012 року студенти I курсу Інституту гуманітарно-технічної освіти відвідали виставку "Європейський вимір. Живопис старих європейських майстрів з державних колекцій України", яка є продовженням проекту, започаткованого Державним музеєм образотворчих мистецтв імені О. С. Пушкіна за підтримки Міністерства культури Російської Федерації.

Екзотична екскурсія

19 жовтня 2012 р. студенти Інституту гуманітарно-технічної освіти на чолі з доцентом кафедри загальнотехнічних дисциплін **Аллою Макаренко** відвідали II відкриту виставку екзотичних і декоративних птахів, де були представлені колекції членів секції співочих та декоративних птахів, а також Всеукраїнської громадської організації "Zooсвіт".

Фотопрогулянка бульваром

Газета "Педагогічні кадри" продовжує фотопроект, і в цьому випуску ми знаходимося на новій локації на бульварі Тараса Шевченка на початку листопада 2012 року.

Фото Ірини ТИЩУК

gazeta@npu.edu.ua

Ви можете надіслати матеріали, світлин, коментарі та пропозиції на електронну скриньку газети "Педагогічні кадри". Про заходи вашого навчального підрозділу, переможців та лауреатів різних конкурсів, творчість студентів і викладачів повинен дізнатись весь університет!